

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації
Головне територіальне управління юстиції в Черкаській області
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
Асоціація українських правників
Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка
Інститут захисту інформаційних прав громадян, м. Київ
Інститут крильно-виконавчої служби, м. Київ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

Збірник тез доповідей

28 листопада 2019 року

Черкаси
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту
2019

Члени програмного комітету:

Аблязов Р. А. – д. т. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії СРСР, академік ІА України, президент Східноєвропейського університету економіки і менеджменту (надалі – Східноєвропейський університет) – голова;

Шамара С. О. – к. і. н., доцент, ректор Східноєвропейського університету;

Костицький В. В. – д. ю. н., професор, заслужений юрист України, академік Національної академії правових наук України, голова Асоціації українських правників;

Новицька Н. Б. – д. ю. н., с. н. с., заступник директора Інституту захисту інформаційних прав громадян;

Петков В. П. – д. ю. н., професор, заслужений юрист України, завідувач кафедри публічного права Східноєвропейського університету;

Соболь Є. Ю. – д. ю. н., доцент, завідувач державно-правових дисциплін та адміністративного права ЦДПУ ім. В. Винниченка;

Стеценко С. Г. – д. ю. н., професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України, головний редактор науково-практичного юридичного журналу «Публічне право»;

Юнін О. С. – д. ю. н., професор, директор ННІ післядипломної освіти та заочного навчання Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ України.

Члени організаційного комітету:

Савченко С. О., д. е. н., професор, проректор з науково-дослідної роботи Східноєвропейського університету – голова;

Оксьом І. Г., к. ю. н., доцент, директор юридичного інституту Східноєвропейського університету;

Лисенко О. М., к. політ. н., завідувач кафедри приватного права Східноєвропейського університету;

Десятніков І. В., к. і. н., доцент, кафедри публічного права Східноєвропейського університету.

К 66 Актуальні проблеми інформаційного права в умовах глобалізації : збірник тез доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Черкаси, 28 листопада 2019 року. Черкаси : Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, 2019. 260 с. – [Укр., рос., англ. мови].

Матеріали конференції висвітлюють актуальні проблеми інформаційного права в умовах глобалізації. Збірник рекомендується для студентів, аспірантів, викладачів, науковців, а також фахівців-практиків, які цікавляться питаннями інформаційних правовідносин.

УДК 34.002.1

Редакція збірника не несе відповідальність за якісний зміст і оформлення авторських статей (стилістичні, орфографічні помилки тощо).

©Колектив авторів, 2019

©Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, 2019

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ І МЕТОДОЛОГІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА

<i>Більдій А. В.</i> Інформаційна сфера як категорія інформаційного права.....	8
<i>Вакуленко Д. О., Доренський О. П.</i> Структура інформаційних правовідносин	10
<i>Гаркуша М. Ю.</i> Процес менеджменту: поняття, сутність, основні складові	11
<i>Коробка О. Р.</i> Інформаційна безпека як складова права на екологічну безпеку.....	13
<i>Котляр С. В., Светлова Н. М.</i> Теоретичні та облікові аспекти наявності та руху готової продукції.....	15
<i>Ларіонова В. В.</i> Психологічний аспект викрадення технологій та інформації.....	17
<i>Паращук І. М.</i> Інформаційна екологічність як ключова умова інформаційної безпеки	19
<i>Яхтер А. О., Яхтер О. В.</i> Аналіз загроз інформаційної безпеки об'єктів готельно господарства.....	21

СЕКЦІЯ 2

КОНСТИТУЦІЙНІ ГАРАНТІЇ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ В СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ТА ПОШИРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ

<i>Korshun T. S.</i> Legislation on digital privacy in Canada.....	24
<i>Shepel S. V.</i> Constitutional guarantees of human rights and freedoms in the use and dissemination of information	26
<i>Zaiets O.</i> Fundamental constitutional rights and freedoms of humans	27
<i>Віхляєв В. В.</i> Актуальні питання використання та поширення персональних даних, що становлять лікарську таємницю	29
<i>Воляннюк А. В.</i> Законодавчі гарантії обмеження права на інформацію.....	31
<i>Грищенко М. С.</i> Конституційні гарантії прав і свобод людини в сфері використання та поширення інформації	32
<i>Заєць О. П.</i> Адміністративне судочинство в Україні: становлення та здійснення.....	34
<i>Зайцева З. І.</i> Зниження зацікавленості у використанні права на державну службу як показник низької мотивації праці працівників органів державної влади	36
<i>Іщенко О. Ю.</i> Булінг в Україні.....	38
<i>Катеринчук Б. К.</i> Кримінальна відповідальність за злочини у сфері інтелектуальної власності.....	39
<i>Книш В. В.</i> Механізм конституційно-правової відповідальності та місце у ньому ідеологічної (інформаційної) підсистеми.....	41
<i>Кульбашна О. А.</i> Сучасний стан і перспективи правового регулювання захисту персональних даних працівника	43
<i>Личак Л. А.</i> Права жінок та юридичні гарантії їх захисту в Україні.....	45
<i>Некіт К. Г.</i> Поняття «цифрової сили» у цифровому середовищі	46
<i>Новицька Н. Б., Груша В. В.</i> Інформаційні права й свободи недієздатних осіб в Україні	48
<i>Онищенко А. С.</i> Кримінально-правова характеристика злочинів проти встановленого порядку несення військової служби	50
<i>Парамонова О. С.</i> Гарантії права на невтручання в особисте та сімейне життя особи: окремі аспекти.....	51
<i>Пархуць В. Д.</i> Захист прав людини в сфері інформаційних технологій.....	53
<i>Припхан І. І.</i> Право громадських об'єднань на доступ до публічної інформації: окремі питання судової практики.....	55
<i>Розвадовський В. І.</i> Проблеми призначення на посади суддів Конституційного суду України як головних учасників конституційного провадження: теоретичний аспект	57
<i>Селезньова О. М.</i> Пропозиції до розуміння онтології категорії інформаційних прав.....	58
<i>Смаглій В. А.</i> Інформативно-правові аспекти щодо запобігання та протидії домашньому насильству	60

<i>Смаглій В. А., Шарая Н. М.</i> Особливості звільнення працівників у зв'язку зі скороченням чисельності або штату.....	61
<i>Сорока С. О.</i> Дотримання принципу конфіденційності при здійсненні адвокатської діяльності.....	64
<i>Тептюк Є. П.</i> Право на доступ до публічної інформації як окремий вид інформаційних прав закріплених у Конституції України.....	65
<i>Торбас О. О.</i> Особливості отримання та використання інформації з державного реєстру речових прав на нерухоме майно.....	66
<i>Чепелєв О. О.</i> Право громадянина України на освіту.....	68
<i>Черниш Р. Ф.</i> НЕДОЛІКИ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛОЖЕНЬ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ.....	70
<i>Чудаєва І. Б.</i> Держава як суб'єкт управління та особлива інституція суспільства.....	72
<i>Ярмоленко Д. С.</i> Проблеми адміністративно-правового захисту прав людини на охорону здоров'я та шляхи їх вирішення.....	73

СЕКЦІЯ 3

ПОНЯТТЯ І НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

<i>Chuban' V. S., Krichker O. Yu.</i> Legal groundwork for innovation activity funding in Ukraine.....	76
<i>Onishchenko A.</i> The concept and regulation of information security.....	77
<i>Батургарєєва В. С.</i> До питання ризиків та загроз, пов'язаних із діджиталізацією України ...	79
<i>Биковець І. В.</i> Контроль у сфері публічних закупівель.....	81
<i>Калініна А. В., Шрамко С. С.</i> Інформаційна складова кримінологічної безпеки України.....	82
<i>Катрич І.-М. І.</i> Поняття і нормативно-правове регулювання інформаційної безпеки.....	84
<i>Коваль Т. В.</i> Конвенція про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних в системі європейського законодавства про захист персональних даних.....	87
<i>Ландіна А. В.</i> Забезпечення інформаційного правопорядку кримінально-правовими засобами.....	89
<i>Литвиненко А. О.</i> Кібербезпека в Україні: проблеми та перспективи вирішення.....	91
<i>Новак А. В.</i> Крим: інформаційний вакуум та окупація. Шляхи повернення територій.....	93
<i>Новицький А. М., Коваленко О. О.</i> Технологія блокчейн як об'єкт авторського права vs. промислової власності.....	95
<i>Пилипенко О. С.</i> Поняття інформаційної безпеки та її правове регулювання в Україні.....	97
<i>Поліщук В. Г.</i> Інформаційна безпека: теоретико-правові аспекти.....	99
<i>Ружицька І. В.</i> Нормативно правове регулювання інформаційної безпеки в контексті цифровізації суспільства.....	101
<i>Ус Г. О., Мерзоев Е.</i> Поточковий підхід в системі управління банківською установою.....	103
<i>Яхтер А. О., Романенко А. М.</i> Актуальні питання запобігання компрометації особистого ключа електронного підпису.....	105

СЕКЦІЯ 4

ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВОВІДНОСИН У КІБЕРПРОСТОРИ

<i>Гапотій В. Д.</i> Кібернетичний суверенітет держави: правовий підхід.....	108
<i>Здирок М. А.</i> Кіберзлочинність як перешкода розвитку інформаційного суспільства в Україні.....	109
<i>Левковець Н. П.</i> Особливості та значення кіберпростору в сучасному світі.....	111
<i>Лукацький А. П.</i> Протидія економічним злочинам, що вчиняються в кіберпросторі та шляхи їх вирішення.....	113
<i>Новицька Н. Б., Андросович В. С.</i> Захист авторських прав у соціальних мережах.....	115
<i>Палій В. В.</i> Краудсорсинг як спосіб генерації ідей у практиці менеджменту.....	118
<i>Прокопчук А. П.</i> Особливості інформаційних правовідносин у кіберпросторі.....	119

<i>Тарасенко Е. А.</i> Загально-правова характеристика особливостей інформаційних правовідносин у кіберпросторі.....	122
<i>Федушко С. С.</i> Запобігання неправомірних дій користувачів онлайн-сервісів у кіберпросторі.....	124
<i>Яроменко Т. С.</i> Кібербулінг – небезпека для молоді ХХІ століття.....	126

СЕКЦІЯ 5

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

<i>Андренко І. Б., Голощук Р. В., Рукас А. С.</i> Ринок закладів розміщення харківського регіону в інформаційному просторі.....	128
<i>Бобко Д. О.</i> Бухгалтерський облік як інформаційна система розрахунків за податками.....	130
<i>Бондаренко К. В.</i> Інформаційні технології в індустрії гостинності.....	131
<i>Величко І. В.</i> Розрахунки з дебіторами та кредиторами як об'єкт обліку та контролю.....	133
<i>Гавгун О. В.</i> Напрями підвищення ефективності управління кредиторською заборгованістю торговельного підприємства.....	137
<i>Германенко Л. М., Лаціс А. О.</i> Оцінка ефективності використання грошових коштів.....	135
<i>Глим'язенко В. Л.</i> формування стратегії розвитку діяльності підприємства.....	139
<i>Десятніков І. В.</i> Законодавчі основи відділення грошового обігу України від грошового обігу ЄСРР.....	140
<i>Дралюк І. О., Шевченко Н. В.</i> Сучасні вимоги до оптимізації професійної підготовки студентів коледжів.....	142
<i>Дяченко Р. О.</i> Сутність ефективності менеджменту.....	144
<i>Зубко Н. В.</i> Методичні засади оцінки фінансового стану підприємства.....	146
<i>Капленко Р. О.</i> Особливості впровадження сучасних інноваційних технологій у землеробстві.....	147
<i>Козловська Т. В.</i> Соціальна відповідальність бізнесу як важливий компонент організаційної культури.....	149
<i>Козловська С. Г.</i> Особистість менеджера як рушій поліпшення роботи колективу та організації.....	151
<i>Колодяжний М. Г.</i> Інформація у сфері запобігання злочинності: поняття і напрями використання.....	152
<i>Костак В. І.</i> Управлінське рішення як складова процесу менеджменту підприємства.....	154
<i>Костюк В. П.</i> Розвиток існуючих досліджень з питань зовнішнього середовища підприємства.....	156
<i>Кофанова О. В.</i> Інформаційне забезпечення сталого розвитку міських територій.....	157
<i>Культенко В.</i> Вплив глобалізаційних чинників на розвиток ринку платіжних послуг.....	158
<i>Мілован Ю. І.</i> Методичне забезпечення бюджетування роздрібного товарообороту підприємства.....	160
<i>Момро С.</i> Аутсорсинг розвитку персоналу.....	162
<i>Мухіна О. О., Богданович О. А.</i> Інформаційна логістика як менеджмент потоків робіт із засобами інформаційних технологій.....	163
<i>Ніколайчук Т. О.</i> Метод кібернетичного планування – як інструмент створення та розширення об'єктів природно-заповідного фонду.....	164
<i>Нохріна Л. А., Новіков Я. В.</i> Аналіз поступу реалізації базових засад сталого виробництва і раціонального споживання в Україні.....	166
<i>Обривкіна О.</i> Проблематика та особливості правового регулювання інформаційної діяльності.....	168
<i>Оксьом І. Г.</i> Інформатизація охорони здоров'я: сучасний стан та напрями вдосконалення.....	170
<i>Осипюк Є. В.</i> Оцінка прибутковості діяльності підприємства.....	171
<i>Петренко В. В.</i> Особливості аудиту операцій з продажу товарних запасів на підприємствах оптової торгівлі.....	173

<i>Половинка В. С.</i> Управління бізнес-проектами через краудфандинг.....	175
<i>Ромашкова О. Ю.</i> Роль менеджменту в керівництві груповою динамікою	176
<i>Сарана Л. А., Сарана Л. А.</i> Проблеми забезпечення соціально-економічних прав людини..	178
<i>Свіренюк О. О.</i> Зміни в процедурах банкрутства	180
<i>Синьоока Т. М.</i> Інформаційне забезпечення аудиту капітальних інвестицій	181
<i>Сіманкіна Т. С.</i> Шляхи вдосконалення обліку адміністративних витрат та витрат на збут .	183
<i>Смаглій В. А, Воропай Т. В.</i> Особливості нормативного-правового забезпечення управління туристичною діяльністю України	185
<i>Собко А. Б., Горобець В. В.</i> Удосконалення нормативної бази проектування харчових раціонів для школярів.....	189
<i>Сокол Р. В., Вакулич М. М.</i> Особливості регулювання інформаційних правовідносин у контексті підтримання безпеки України: практичні аспекти.....	191
<i>Соменко О. О.</i> Особливості формування фінансової стійкості підприємства в сучасних умовах.....	193
<i>Сотник О. О.</i> Податковий контроль фінансового сектору.....	195
<i>Старобор А. В.</i> Оптимізаційний підхід до оцінювання економічних можливостей підприємств	196
<i>Сухомлин Г. М.</i> Державна політика з окремих питань надання адміністративних послуг сфери реєстрації актів цивільного стану через центри надання адміністративних послуг	198
<i>Ткаченко С. А., Ткаченко В. А.</i> Фундаментальні принципи ядра показників і критеріїв кваліметрії економічної ефективності концепції комплексного(системного) економічного аналізу й оцінки господарського функціонування	200
<i>Федотова Т. А.</i> Інформаційні технології в освітній стратегії підготовки фахівців	202
<i>Хондога Л. О.</i> Особливості методів обліку витрат та фактори їх вибору	204
<i>Хуторянець І. М.</i> Вивчення питань мотивації працівників підприємства	206
<i>Шасс І. О.</i> Zobov'язання як економічна категорія	207
<i>Шахраюк-Онофрей С. І.</i> Цілі сталого розвитку дітей та молоді з урахуванням специфіки трансформаційних перетворень. Моніторинг показників та їх дезагрегація	208
<i>Юрчук О. В.</i> Система інформаційного забезпечення і безпеки в галузі охорони праці.....	210

СЕКЦІЯ 6

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО І ГУМАНІТАРНИЙ ПРОСТІР У ЦІЛОМУ

<i>Kovalenko Yu.</i> Critical thinking in modern education	213
<i>Kuprikova S. V., Sushko N. V.</i> Foreign languages (Latin in particular) as an essential part in professional education of a lawyer	214
<i>Tokmakova T.</i> Information society.....	216
<i>Yaromenko T.</i> Cyber-bullying in our life	218
<i>Авраменко С. С.</i> Видатні творці наукового управління в шести етапах розвитку менеджменту	220
<i>Бабушко А. М.</i> Інформаційна підтримка прийняття управлінських рішень в державній службі зайнятості	221
<i>Дяченко А. В.</i> Тенденції розвитку дизайн-менеджменту в Україні.....	223
<i>Журавель І. Ю.</i> Впровадження автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи в Збройних силах України	225
<i>Заварзіна Г. О., Лихошерста А. І.</i> Актуальність біофільного дизайну.....	227
<i>Задорожний І. С., Беззубенко В. А., Задорожний С. В.</i> Напрямки підвищення результативності системи управління організації	229
<i>Задорожний І. С., Мадорна А. О., Задорожний С. В.</i> Розвиток менеджменту як науки і практики в Україні.....	230
<i>Захарова І. В.</i> Поняття про інформаційну діяльність в сучасному суспільстві.....	234
<i>Кисіленко А. В., Тесленко Є. Є.</i> Українізація іншомовних запозичень через засоби масової інформації.....	236

<i>Ковальчук Л. Д.</i> Класифікація і функціональність HRM-систем.....	237
<i>Лесечко О. Д.</i> Інформаційне забезпечення маркетингової діяльності підприємства	239
<i>Літовченко В. В.</i> Трансформація економіки в умовах інформаційного суспільства.....	241
<i>Літовченко В. В.</i> Цілісність гуманітарного простору України як об'єкт національної безпеки держави.....	243
<i>Миколенко І. С.</i> Управління в сфері конкурентоспроможності	245
<i>ПолішкарOVA О. О.</i> ІнтераKція держави та громадянського суспільства в Україні: баланс приватного та суспільного.....	247
<i>Світлична А. С.</i> Проблеми юридичної відповідальності у сфері інформаційного права	249
<i>Суходольський М. І.</i> Розробка, обґрунтування і реалізація рішень в управлінській діяльності	250
<i>Титарчук М. В.</i> Складання залікової та екзаменаційної сесії у закладах вищої освіти України: правові аспекти	252
<i>Токмакова Т. В.</i> Загальна характеристика злочинів проти життя і здоров'я особи.....	254
<i>Трапезна І. В.</i> Доступ до публічної інформації у закладах вищої освіти державної форми власності.....	256
<i>Шамара С. О., Воробйов С. С., Шамара О. О.</i> Інформкодекс України: давній “привид” у злободенній реальності (від регуляції змі, кінематографа і дистанційного навчання до фармацевтичної та економічної безпеки)	257

суттю є більш широким поняттям, ніж захист інформації. Інформаційна безпека виступає інструментарієм для втілення інформаційної політики, відтак державна політика інформаційної безпеки є складовим компонентом інформаційної політики держави. Визначення основних напрямів даної політики є важливим завданням з урахуванням необхідності вироблення чітких методологічних підходів до формування системи забезпечення інформаційної безпеки.

Необхідно розробляти відомчі накази, інструкції, положення, які спрямовані на реалізацію програм захисту життєво важливих інтересів людини, суспільства, держави в інформаційній сфері.

Список використаних джерел і літератури

1. Головна сторінка розділу «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws> (дата звернення: 20.11.2019).
2. Нижник Н. Р., Ситник Г. П., Білоус В. Т. Національна безпека України (методологічні аспекти, стан і тенденції розвитку): Навчальний посібник. Ірпінь, 2000. 304 с.
3. Кормич Б. А. Організаційно-правові засади політики інформаційної безпеки України: монографія. Одеса: Юридична література, 2003. 472 с.
4. Ліпкан В. А., Максименко Ю. Є., Желіховський В. М. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції: навчальний посібник. Київ: КНТ, 2006. 280 с.
5. Нормативно-правові засади системи забезпечення інформаційної безпеки України як необхідна передумова законності її функціонування. URL: https://pidruchniki.com/1507041237027/politologiya/normativno-pravove_regulyuvannya_informat_siynoyi_bezpeki_ukrayini (дата звернення: 20.11.2019).

Поліщук В. Г., к.ю.н., доцент

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

ІНФОРМАЦІНА БЕЗПЕКА: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Збереження громадського порядку усередині країни і стан миру сьогодні не можуть бути забезпечені тільки військовим захистом національного суверенітету. Виникли такі форми «нападу» на державу як обмеження потоків інформації через міжнародні комп'ютерні мережі, переривання цих потоків, зведення «інформаційних стін» навколо супротивника, або навпаки, дезінформація, створення комп'ютерного хаосу і таке інше. Звідси з'являється проблема забезпечення інформаційного суверенітету. Розвиток інформаційного суспільства названий необхідною передумовою досягнення високої конкурентоспроможності України на сучасному світі. Детально перераховані реальні і потенційні погрози інформаційній безпеці України. У зовнішньополітичній сфері такими погрозами названо розповсюдження недостовірної інформації, комп'ютерну злочинність, деструктивний інформаційний вплив на свідомість людей.

Тому, на наш погляд, актуалізується питання, що вимагає негайного вирішення: визначення змісту поняття «Інформаційний суверенітет України» і його правовий режим, оскільки в чинному законодавстві і законопроектах, які знаходяться на розгляді у Верховній Раді України, містяться правові норми, які розрізняються як за змістом, так і по напрямку діяльності.

Так, в ст.1 Закону України «Про національну програму інформатизації» сформульовано: «інформаційний суверенітет держави – здатність держави контролювати і регулювати потоки інформації із-за меж держави з метою додержання законів України, прав і свобод громадян, гарантування національної безпеки» [2]. Таке визначення поняття «Інформаційного суверенітету» проти речить нормам ст.53 Закону України «Про інформацію» [3] і ст.23 Закону України «Про науково-технічну інформацію» [4], якими встановлено, що основою інформаційного суверенітету є національні інформаційні ресурси. На думку деяких авторів, інформаційний суверенітет України – це виняткове право України відповідно до Конституції і законодавства України, нормами міжнародного права самостійно і незалежно, з дотриманням балансу інтересів особи, суспільства і держави визначати і здійснювати внутрішні і геополітичні національні інтереси в інформаційній сфері; державну внутрішню і зовнішню інформаційну політику; розпоряджатися власними інформаційними ресурсами; формувати

інфраструктуру національного інформаційного простору; створювати умови для його інтеграції в світовий інформаційний простір і гарантувати інформаційну безпеку держави [5].

Розвиток інформаційного суспільства названий необхідною передумовою досягнення високої конкурентоспроможності України на сучасному світі.

В інформаційному законодавстві детально перераховані реальні і потенційні погрози інформаційній безпеці України. У зовнішньополітичній сфері такими погрозами названо розповсюдження недостовірної інформації, комп'ютерну злочинність, деструктивний інформаційний вплив на свідомість людей.

У сфері державної безпеки погрозами визнаний вплив, направлений на підрив конституційного ладу, суверенітету, територіальної цілісності, сепаратизму по етнічному, мовному, релігійному і іншим ознакам. Не забуті також погрози несанкціонованого доступу до державних інформаційних ресурсів і розголошення державної таємниці в інтернеті. Погрози втручання в роботу військових інформаційних систем, збір відомостей про оборону, перехоплення даних телекомунікаційних систем, а також психологічний вплив на особовий склад озброєних сил позначені в документі окремо.

З проблемою забезпечення інформаційного суверенітету держави тісно пов'язана проблема забезпечення інформаційного суверенітету особи. У літературі виділяють три різні концепції, що є гранями механізму захисту інформаційних прав і свобод громадян: прайвеси, розкриття інформації і аудит. На наш погляд, дуже важливо застосовувати розкриття інформації і аудит для контролю наприклад проведення оперативно-розшукових заходів, бо сьгоднішнє суспільство не захищене від свавілля правоохоронних органів. У забезпеченні особистої свободи кожного громадянина велику роль грає обмеження держави на безконтрольне втручання в особисте життя – починаючи від підміни особистих цілей «суспільними», закінчуючи системами тотального стеження типу СОПМ. Чим конкурентоздатніша юрисдикція, тим більше здійснені способи контролю громадян за власною державою в ній можна знайти, зокрема контроль шляхом розкриття інформації і відвертості державних органів для ретельного аудиту. Цього контролю не повинне уникнути жодне відомство. Особливо ретельним і жорстким повинен бути цей контроль у відношенні до силових організацій і організацій, що здійснюють оперативно-розшукові заходи.

Цікаво, що нерозвиненість інститутів громадянського суспільства вважається основною внутрішньополітичною загрозою, а відставання в інформаційних технологіях – основною загрозою в економічній сфері. Забезпечення інформаційної безпеки України ґрунтується на принципах свободи збору, використання і розповсюдження інформації, забезпечення її повноти і достовірності. Обмежити доступ до інформації можна тільки у випадках, передбачених законодавством. Окремим принципом позначений пріоритет національного інформаційного продукту.

Таким чином, найпринциповіші проблеми регулювання в Україні правовідносин, що виникають в інформаційній сфері, пов'язані з невизначеністю або великими розбіжностями в розумінні і практичному застосуванні таких системно образуючих понять інформаційного права, як “інформаційний суверенітет України”, “інформаційний простір України”, “інформаційна безпека України”, “правовий режим інформації”, “принципи міжнародної інформаційної співпраці” і так далі. Без визначення на рівні теоретико-правових розробок та на рівні актів законодавства цих найважливіших політико-правових понять і правових норм, що стосуються їх забезпечення, неможливе встановлення цивілізованих міжнародних інформаційних відносин і подальше системне удосконалення інформаційного законодавства України.

Список використаних джерел і літератури

1. Про Національну програму інформатизації. Закон України // Відомості Верховної Ради України, 1998, N 27-28, ст.181. N 74/98-ВР.
2. Про інформацію. Закон України // Відомості Верховної Ради України, 1992, N 48, ст.650. – N 2657-ХІІ
3. Про науково-технічну інформацію. Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, N 33, ст.345. – N 3322-ХІІ

4. Олійник О. В., Соснін О. В., Шиманський Л. Є. Політико-правові аспекти формування інформаційного суспільства суверенної і незалежної держави. [Електронний ресурс]. [Текст]. Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/book/Sosnin2.html>.

5. Сидельников А. Суверенная информационная безопасность Украины. [Електронний ресурс]. [Текст]. Режим доступу: http://www.infox.ru/hi-tech/tech/2009/05/26/Doktrina_informacion.phtml/26.05.2010

6. Левенчук А. Государство: прайвеси, раскрытие информации и аудит. [Електронний ресурс]. [Текст]. Режим доступу: <http://www.libertarium.ru/old/sorm/disclosure.html>.

Ружицька І. В., студентка

Науковий керівник: Новицька Н. Б., д.ю.н., с.н.с., доцент

Університет державної фіскальної служби України

НОРМАТИВНО ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Розвиток людської цивілізації тісно пов'язаний із цифровізацією, адже на сьогодні діджиталізуються, тобто переходять у простір цифрових технологій майже усі сфери діяльності суспільства, починаючи від телебачення закінчуючи економікою. Сучасне суспільство досить часто називають цифровим, адже кожен із нас інтенсивно та продуктивно використовує цифрові технології, як для власних потреб, так і для отримання прибутку.

Звісно, цифровізація має безліч переваг, серед яких слід виділити: сприяння розвитку інформаційного суспільства та засобів масової інформації; створення якісного українського контенту; підвищення якості надання послуг; прискорення інтеграції України до Європейського Союзу, та безліч інших. Але не потрібно забувати про загрози та небезпеки до яких може призвести масштабна цифровізація. Однією з основних небезпек, на нашу думку є підвищення рівня кіберзлочинності, що у свою чергу впливає на рівень інформаційної безпеки в країні. Адже відповідно до Закону України «Про Концепцію Національної програми інформатизації»: «інформаційна безпека є невід'ємною частиною політичної, економічної, оборонної та інших складових національної безпеки» [1].

Актуальність даної тематики зумовлена зростанням електронної складової у всіх сферах життєдіяльності суспільства, що в результаті може призвести до того, що наша держава, та кожен громадянин будуть все більше потерпати від підвищення рівня кіберзлочинності, саме тому дана сфера потребує чіткого нормативно-правового врегулювання відносин, що виникають у сфері цифровізації та кіберзлочинності, а також розробки нових та більш дієвих механізмів захисту.

Проблематикою правового регулювання кіберзлочинності займалась велика кількість науковців, зокрема, Б. Кормич, М. Швець, В. Номоконов В. Гавловський, В. Гурковський, О. Золотар, та інші. У своїх працях та дослідженнях усі вони намагались максимально доступно та чітко виокремити найбільш загальні засади правового регулювання кіберзлочинності. Але не дивлячись на значний науковий інтерес до даної тематики наявна велика кількість недоліків, що заважають розробити дієву стратегію запобігання кіберзлочинності.

Діяльність органів державної влади та правоохоронних органів у сфері забезпечення кібербезпеки не регламентується одним єдиним нормативно-правовим актом, адже досліджувана сфера торкається майже усіх галузей діяльності суспільства, що унеможлиблює її загальне нормативне врегулювання.

Про інформаційну безпеку згадується і у найголовнішому документі нашої держави – Конституції України, а саме стаття 17 закріплює, що однією із найважливіших функцій держави є забезпечення інформаційної безпеки [2].

Правова основа діяльності правоохоронних органів у сфері кіберзлочинності закладена у прийнятій Радою Європи від 23 листопада 2001 року Конвенції «Про кіберзлочинність» [3], яка у 2005 році була ратифікована Верховною Радою України. Зазначений документ дає тлумачення понять, що використовуються у кіберсфері, а також наводить перелік діянь, що визнаються кіберзлочинами. Підписання вище зазначеної конвенції було зумовлене усвідомленням країнами-підписантами змін, що відбуваються у суспільстві, пов'язаних із